

Stenogrammid

X Riigikogu, I Istungjärk, täiskogu korraline istung

Teisipäev, 06.05.2003, 10:00

Toimetatud

Eelnõude üleandmine

1. Otsuse "Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjoni moodustamine" eelnõu (41 OE) esimene lugemine

2. Otsuse "Euroopa asjade komisjoni moodustamine" eelnõu (39 OE) esimene lugemine

3. Otsuse "Tambet Tampuu Riigikohtu liikme ametisse nimetamine" eelnõu (26 OE) esimene lugemine

4. Otsuse "Indrek Koolmeister'i Riigikohtu liikme ametisse nimetamine" eelnõu (27 OE) esimene lugemine

10:00 Eelnõude üleandmine

10:00 Esimees E. Ergma

Tere hommikust, head kolleegid! Kell on täpselt 10, alustame Riigikogu täiskogu I istungjärgu viienda töönädala teisipäevast istungit. Kas Riigikogu liikmed või Vabariigi Valitsuse esindaja soovivad üle anda eelnõusid ja arupärimisi? Vabariigi Valitsuse esindaja ei soovi eelnõusid üle anda. Kas Riigikogu liikmed soovivad? Palun, kolleeg Lipstok!

10:00 A. Lipstok

Proua esimees! Head kolleegid! Rahanduskomisjon annab menetlusse käibemaksuseaduse § 5 lõike 2 muutmise seaduse eelnõu. Aitäh!

10:00 Esimees

Aitäh! Palun, kolleeg Olav Aarna!

10:00 O. Aarna

Austatud Riigikogu juhataja! Head kolleegid! Kultuurikomisjoni nimel annan üle kolm Riigikogu otsuse eelnõu. Kõigepealt otsuse eelnõu ringhäälingunõukogu liikmete nimetamise kohta. Vastavalt ringhäälinguseadusele nimetab Riigikogu kultuurikomisjoni ettepanekul oma koosseisu liikmete hulgast poliitilise tasakaalustatuse põhimõttel viis ringhäälingunõukogu liiget. Kultuurikomisjon on oma poliitiliselt tasakaalustatud ettepaneku teinud. Teiseks, Riigikogu otsuse eelnõu rahvusooperi nõukogu liikmete nimetamise kohta. Vastavalt rahvusooperi seaduse §-le 6 nimetab Riigikogu kultuurikomisjoni ettepanekul kolm rahvusooperi nõukogu liiget. Meie ettepanek on lisatud. Ja kolmandaks Riigikogu otsuse eelnõu Eesti Rahvusraamatukogu Nõukogu liikmete nimetamise kohta. Vastavalt Eesti Rahvusraamatukogu seaduse §-le 9 nimetab Riigikogu kultuurikomisjoni ettepanekul neli Riigikogu liiget ja kaks Rahvusraamatukogu töövaldkonna tunnustatud asjatundjat. Sellekohane ettepanek on lisatud. Aitäh!

10:00 Esimees

Aitäh! Palun, härra Eiki Nestor!

10:00 E. Nestor

Austatud juhataja! Austatud Riigikogu! Mõõdukate fraktsioon esitab Riigikogu menetlusse riikliku pensionikindlustuse seaduse §-de 26 ja 61 muutmise seaduse eelnõu. Paragrahvis 26 sätestatakse pensionide indekseerimise kord. Me pakume välja uue korra, kus on arvestatud praeguse

valitsuskoalitsiooni kokkuleppeid tulumaksumuudatuste kohta. Teiseks teeme ettepaneku täiendavalt indekseerida selle aasta 1. septembrist vanaduspensione tänu sellele, et eelmisel aastal kadusid uute sotsiaalkindlustusliikide kaasabil ära ümbrikupalgad, jäid väiksemaks.

10:00 Esimees

Aitäh! Vastu on võetud viis eelnõu ja Riigikogu juhatus otsustab eelnõude menetlusse võtmise vastavalt kodukorraseadusele. Palun, kohaloleku kontroll! Kohal on 89 Riigikogu liiget, puudub 12.

1. 10:00 Otsuse "Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjoni moodustamine" eelnõu (41 OE) esimene lugemine

10:00 Esimees

Läheme tänase päevakorra juurde. Päevakorra esimene punkt, põhiseaduskomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjoni moodustamine" eelnõu esimene lugemine. Palun, põhiseaduskomisjoni liige Mihhail Stalnuhhin!

10:00 M. Stalnuhhin

Aitäh!

10:00 Esimees

Härra Stalnuhhin, kas teil on vaja lisaaega?

10:00 M. Stalnuhhin

Vaevalt.

10:00 Esimees

Aitäh!

10:00 M. Stalnuhhin

Lugupeetud proua esinaine! Lugupeetud kolleegid! Lähiajal seisab meil ees Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalvekomisjoni moodustamine. Otsuse eelnõu 41 on just sellel teemal. Praeguseks hetkeks on kõik fraktsioonid esitanud oma komisjoniliikme- ja asendusliikmekandidaadid. Teile pakutud otsuse eelnõu tekstis on juttu ka volitustest. Tulevase komisjoni volitused kestavad X Riigikogu volituste lõpuni. Eelnõu kolmandas punktis on juttu komisjoni pädevusest ning on veel üks punkt, mis tunnistab kehtetuks Riigikogu 2001. aasta 20. veebruari otsuse. Küsimust on arutatud põhiseaduskomisjoni istungil 29. aprillil k.a. Otsustati teha Riigikogu täiskogule ettepanek selle otsuse eelnõu esimene lugemine lõpetada. Otsus võeti vastu konsensusega. Riigikogu otsuse eelnõu muudatusettepanekute esitamise tähtajaks otsustati määrata 6. mai kell 13 ning teha juhul, kui Riigikogu otsuse eelnõu esimene lugemine lõpetatakse, Riigikogu juhatusele ettepanek võtta eelnõu teine lugemine täiskogu 7. mai k.a ehk siis homse istungi päevakorda. Aitäh!

10:00 Esimees

Tänan! Palun, kas ettekandjale on küsimusi? Küsimusi ei ole. Alustame läbirääkimisi. Keegi ei soovi sõna võtta. Sellega on esimene lugemine lõpetatud ja vastavalt Riigikogu kodukorra seaduse § 99 lõikele 1 ja põhiseaduskomisjoni taotlusele määran Riigikogu otsuse "Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjoni moodustamine" eelnõu muudatusettepanekute esitamise tähtajaks selle aasta 6. mai kell 13.

2. 10:00 Otsuse "Euroopa asjade komisjoni moodustamine" eelnõu (39 OE) esimene lugemine

10:00 Esimees

Läheme järgmise päevakorraküsimuse juurde: väliskomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Euroopa asjade komisjoni moodustamine" eelnõu esimene lugemine. Ettekandja on väliskomisjoni esimees härra Marko Mihkelson. Palun! Härra Mihkelson, kas lisaaega on vaja?

10:00 M. Mihkelson

Ei ole vaja. Austatud juhataja! Hea Riigikogu! Väliskomisjon arutas Euroopa asjade komisjoni moodustamist oma kahel istungil ja tegi 28. aprillil otsuse esitada Riigikogu otsuse eelnõu Euroopa asjade komisjoni moodustamise kohta. Komisjoni moodustamisel ja otsuse eelnõu esitamisel on suuresti võetud aluseks IX Riigikogu samasugune otsus Euroopa asjade komisjoni moodustamise kohta. Kuid juhin tähelepanu, et ülesannetesse on lisatud kaks punkti. On vaja arvesse võtta, et Euroopa asjade komisjoni roll X Riigikogus kindlasti muutub oluliselt. Esimene lisatud punkt räägib sellest, et Euroopa asjade komisjon peaks enne 14. septembril asetleidvat Euroopa Liiduga liitumise rahvahääletust läbi viima mõjude analüüsi. Teiseks, kui 14. septembri rahvahääletusel tehtav otsus on jaatav, siis 1. maist 2004 liitub Eesti Euroopa Liiduga ja ühes sellega muutub parlamendis kindlasti ka Euroopa asjade komisjoni roll tervikuna. Selle kohta on väliskomisjon teinud ettepaneku lisada ülesannetesse punkt, mille järgi Euroopa asjade komisjon koostöös väliskomisjoniga teeb ettepanekuid lähtuvalt eesseisvatest muutustest. Samas juhin tähelepanu, et ühtlasi moodustatakse ka Eesti delegatsioon Euroopa Liidu ja Eesti Parlamentaarses Komitees. Meeldetuletuseks tahan öelda, et selle ühiskomitee järgmine istung, 11. istung on kavas läbi viia juba selle kuu lõpus, 22.-23. maini Tallinnas. Fraktsioonid on esitanud Euroopa asjade komisjoni liikmed ja asendusliikmed, arvestades poliitiliste jõudude esindatust Riigikogus, on 12 täisliiget ja 12 asendusliiget. Väliskomisjon pööras tähelepanu ka sellele, et Riigikogu alatised komisjonid oleksid Euroopa asjade komisjoni koosseisus hästi esindatud. Väliskomisjon teeb ettepaneku eelnõu esimene lugemine täna lõpetada, ja kui esimene lugemine tänasel istungil lõpetatakse, siis on väliskomisjoni ettepanek viia teine lugemine läbi eeloleval neljapäeval, 8. mail ja esitada muudatusettepanekud üks tund pärast esimese lugemise lõpetamist. Aitäh!

10:00 Esimees

Aitäh! Kas on küsimusi? Küsimusi ei ole. Alustame läbirääkimisi. Kuna kellelgi ei ole ka läbirääkimise soovi, siis on esimene lugemine lõpetatud. Vastavalt Riigikogu kodukorra seaduse § 99 lõikele 1 ja väliskomisjoni taotlusele määrab Riigikogu otsuse "Euroopa asjade komisjoni moodustamine" eelnõu muudatusettepanekute esitamise ajaks selle aasta 6. mai kella 12.

3. 10:00 Otsuse "Tambet Tampuu Riigikohtu liikme ametisse nimetamine" eelnõu (26 OE) esimene lugemine

10:00 Esimees

Läheme nüüd järgmiste päevakorrapunktide juurde. Kuna järgmised päevakorrapunktid puudutavad Riigikohtu liikme ametisse nimetamist, siis tuletan teile meelde, milline on see protseduur. Esiteks, ametiisiku ametisse nimetamise otsuse eelnõu arutatakse ühel lugemisel. Ametiisiku ametisse nimetamise otsuse eelnõu menetlemine toimub vastavalt Riigikogu kodukorra seaduse §-le 117 järgmiselt. Esiteks, juhtivkomisjoni esindaja ettekanne kuni 20 minutit. Küsimused ettekandjale, kusjuures Riigikogu liige võib vastavalt § 117 lõikele 3 esitada ettekandjale ühe suulise küsimuse. Sellele järgnevad läbirääkimised. Sõna võivad vastavalt § 98 lõikele 5 võtta üksnes fraktsioonide esindajad, kas siis kõne puldist 5 + 3 minutit või sõnavõtt kohalt kaks minutit. Lõpuks on vastavalt § 79 lõikele 2 salajane hääletus ja nõutav on poolthälteenamus. Alustame kolmandat päevakorrapunkti: Riigikohtu esimehe esitatud Riigikogu otsuse "Tambet Tampuu Riigikohtu liikme ametisse nimetamine" eelnõu esimene lugemine. Ettekandja on põhiseaduskomisjoni liige kolleeg Andres Herkel. Palun!

10:00 A. Herkel

Proua juhataja! Austatud kolleegid! Riigikogu põhiseaduskomisjon arutas Riigikohtu esimehe Uno Lõhmuse esitatud otsuse "Tambet Tampuu Riigikohtu liikme ametisse nimetamine" eelnõu 28. aprillil k.

a. Tulenevalt sellest, et erinevalt vanast Riigikogu kodukorrast peab täiskogu sedakorda leppima komisjoni esindaja ettekandega ja küsimusi kandidaadile endale täiskogus esitada ei saa, esitati põhiseaduskomisjonis õige rohkesti küsimusi. Riigikohtu uute liikmete nimetamise vajadus tuleneb möödunud aasta 29. juulil jõustunud kohtute seadusest, millega Riigikohtu kohtunike arvu kahe võrra suurendati. Arutelul viibisid nii Riigikohtu esimees härra Lõhmus kui ka Riigikohtu liikme kandidaat härra Tampuu ning komisjon tegi arutelu ja küsimuste tulemusena kindlaks järgmised faktid. Kõigepealt, Riigikohtu üldkogu on arutanud Tambet Tampuu kandidatuuri 15. jaanuaril k.a, kuulanud ta ära, esitanud küsimusi ning otsustanud soovitada Riigikohtu esimehel esitada Tambet Tampuu kandidatuur Riigikogule ametisse nimetamiseks. Tambet Tampuu kandidatuuri on 13. veebruaril k.a toetanud ka Kohtute Haldamise Nõukoda. Härra Tampuu on alates 1994. aasta novembrikuust töötanud Tartu ringkonnakohtunikuna. Varem on ta olnud uurija ning pidanud kohtunikuametit Tartu Linnakohtus. Härra Tampuu on sündinud 1963. aastal. Ta on lõpetanud 1986. aastal Tartu Ülikooli õigusteaduskonna *cum laude*, kaitsnud sealsamas 1998. aastal magistritöö ja avaldanud arvukalt teaduslikke artikleid, mille kitsam teema on lepinguväliste võlasuhete õigus. Alates veebruarist 1999 on ta õpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas ka üliõpilasi. Seega on tegemist teaduslike huvidega juristiga. Kõiki neid asjaolusid kaaludes asus Riigikogu põhiseaduskomisjon seisukohale, et teeb Riigikogu täiskogule ettepaneku otsuse eelnõu Tambet Tampuu Riigikohtu liikmeks määramise kohta vastu võtta. See ettepanek tehti konsensusel ja eelnõu lugemine määrati Riigikogu täiskogu tänase istungi päevakorda. Ütlema jäi vist veel ainult see, et juhul kui me täna seda eelnõu toetame, asub Tambet Tampuu tööle Riigikohtu tsiviilkolleegiumis. Aitäh!

10:00 Esimees

Aitäh! Kas on küsimusi? Küsimusi ei ole. Alustame läbirääkimisi. Ma ei näe soovijaid. Läheme nüüd lõpphääletuse juurde. Tuletan veel kord meelde, et hääletus on salajane. Kes on Tambet Tampuu Riigikohtu liikme ametisse nimetamise poolt? Palun hääletada! Poolt 73, vastu 0, erapooletuid 1. Otsus on vastu võetud.

4. 10:00 Otsuse "Indrek Koolmeister'i Riigikohtu liikme ametisse nimetamine" eelnõu (27 OE) esimene lugemine

10:00 Esimees

Läheme järgmise päevakorrapunkti juurde: Riigikohtu esimehe esitatud Riigikogu otsuse "Indrek Koolmeister'i Riigikohtu liikme ametisse nimetamine" eelnõu esimene lugemine. Palun, ettekandja põhiseaduskomisjoni liige Koit Prants!

10:00 K. Prants

Austatud juhataja! Head kolleegid! Seda eelnõu käsitleti põhiseaduskomisjonis 28. aprillil. Kutsutud oli ka Riigikohtu esimees Uno Lõhmus ja Riigikohtu liikme kandidaat Indrek Koolmeister. Uno Lõhmus tutvustas Riigikohtu liikme Indrek Koolmeisteri kandidatuuri, kes praegu töötab advokatuuris ja alates 2000. aastast on Tartu Ülikooli külalisprofessor. Indrek Koolmeister on kogenud praktik ja samas ka teaduslike huvidega inimene, kellel on õigusteaduse kandidaadi kraad. Kandidaat on osalenud mitmete haldusõiguse valdkonda kuuluvate aktide ja eelnõude koostamisel, mistõttu ta on ka sobilik halduskolleegiumi liikme kandidaat. Samuti märkis Uno Lõhmus, et Indrek Koolmeister oli tegelikult ainus kandidaat halduskolleegiumisse. Tsiviilkolleegiumisse oli üsna palju kandidaate. Uno Lõhmus selgitas, et soovi avaldanutest ei jõudnud paljud üldse Riigikohtu üldkogu ette, sest oli ilmne, et nende kvalifikatsioon ja isikuomadused ei vasta nõuetele. Üldkogus kaaluti seitset kandidaati, kelle hulgas oli ringkonnakohtu kohtunikke ja õppejõudusid. Ta märkis, et selline oli Riigikohtu üldkogu valik, mida ta aktsepteerib, kuigi formaalselt, põhiseaduse järgi võiks ta ise valiku teha ja kandidaadi esitada. Sellisel juhul aga poleks võimalik leida kandidaati, kes oleks vastuvõetav võimalikult suurele hulgale inimestele, kes tegelikult peaksid otsustama. Indrek Koolmeister vastas talle esitatud küsimustele ja Riigikogu põhiseaduskomisjon tegi seepeale täiskogule ettepaneku kinnitada Indrek Koolmeister Riigikohtu kohtunikuks ning see eelnõu Riigikogu otsusena vastu võtta. Aitäh!

10:00 Esimees

Tänan! Palun, kas on küsimusi ettekandjale? Palun, härra Andres Taimla!

10:00 A. Taimla

Aitäh, proua juhataja! Härra Prants! Eelmine Riigikogu on kodukorra nii ära ratsinud, et meil on päris igav, kandidaate ei saa isegi näha siin kõnepuldis. Teie olete praegu valijamees, kes esindab härra Koolmeistrit. Küsimus on selline. Milliseid küsimusi te härra Koolmeistrile komisjonis esitasite, mille alusel te olite nii üksmeelselt veendunud, et härra Koolmeister on just sobiv selleks, kelleks ta peab saama?

10:00 K. Prants

Aitäh! Esitati näiteks küsimus tema erakondliku kuuluvuse kohta. Vastus oli, et praegu ei kuulu ta ühtegi erakonda. Nendes dokumentides, mis on esitatud riigikohtuniku ametikohale kandideerimiseks, tema elulookirjelduses on küll sees, et ta kuulub Keskerakonda, aga ta on mõne kuu eest tagasi astunud. Selline oli tema vastus.

10:00 Esimees

Kas on veel küsimusi? Palun, härra Toomas Alatalu!

10:00 T. Alatalu

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Ma palun teid võtta ette tema elulookirjeldus. Mul tekib küsimus selle kohta, et siin on niisugune huvitav juriidiline termin "faktiline", neljanda lõigu alguses. Ma ei loe edasi, ma küsin, kas see on juriidiline termin või kuidas seda mõista.

10:00 K. Prants

Komisjon ei arutanud seda teemat ja küsimust ei olnud. Aitäh!

10:00 Esimees

Milles siin ikka küsimus on?

10:00 T. Alatalu

Küsimus on selles, kas "faktiline elukaaslane" on juriidiline termin.

10:00 K. Prants

Ma juba vastasin sellele, komisjon ei arutanud seda küsimust.

10:00 Esimees

Hästi. Palun, kas kellelgi on veel küsimusi? Kui ei ole, siis aitäh ettekandjale! Alustame läbirääkimisi. Nagu ma näen, sõnavõtusoove ei ole. Alustame lõpphääletust. Tuletan veel kord meelde, et lõpphääletus on salajane. Kes on Indrek Koolmeistri Riigikohtu liikme ametisse nimetamise poolt? Palun hääletada![Hääletustulemused](#) Poolt on 62, vastu 18, erapooletuid 1. Otsus on vastu võetud. Istungi lõpuks edastan mõningad teated. Sotsiaalkomisjoni istung algab üks tund pärast Riigikogu täiskogu istungi lõppu. Majanduskomisjoni istung algab 15 minutit pärast IPU Eesti rühma juhatuse valimist. Riigikogu liige Harri Õunapuu teeb ettepaneku moodustada Riigikogu jahimeeste ühendus. Nimetatud ühenduse asutamise koosolek toimub täna pärast IPU koosoleku lõppu Riigikogu istungisaalis. Tänan! Istung on lõppenud. Istungi lõpp kell 10.30.